

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/762/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312213672
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312213672.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava Grösslingova č. 4, IČO : 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 22. júla 2014, č.k. 11 C 111/2012-59, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 111/2012, 11 C 112/2012, 11 C 113/2012 (tieto boli spojené uznesením č.k. 11C/111/2012-20 zo dňa 6.8.2013 na spoločné konanie pod sp. zn. 11 C 111/2012), domáhal náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy, z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III v exekučných konaniach a rozhodol, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Prvostupňový súd uviedol, že vykonaným dokazovaním a to oboznámením sa so spismi vedenými na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 36Er/353/2003, 36Er/2722/2002, 35Er/156/2005 zistil , že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 36Er/353/2003 (Pohotovosť c/a K. I.) bola dňa 27.2.2003 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 4.3.2003 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora K.. S. Ď.. Dňa 2.11.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.5.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril S.. W. J.. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 36Er/2722/2002 (Pohotovosť c/a S. K.) bola dňa 14.10.2002 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 24.10.2002 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora S.. C. W.. Dňa 14.10.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.5.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril S.. W. J.. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 35Er/156/2005 (Pohotovosť c/a S. Š.) bola dňa 15.2.2005 súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 21.2.2005 súd poveril vykonaním exekúcie súdnu exekútkorku S.. C. J.. Dňa 20.9.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 26.11.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril S.. W. J.. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods.1,2, § 5 ods.1, § 6 ods.1, § 9 ods.1, § 15 ods.1, § 17 ods.1,2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri

výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ustanoveniami § 44 ods. 6, § 238 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len "Exekučný poriadok") keď uviedol, že nesprávnym úradným postupom sa zakladá objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť a zodpovednosť predpokladá kumulatívne splnenie troch podmienok a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu k dosiahnutiu, ktorého postup štátneho orgánu smeruje (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. júna 2010, sp.zn. 5Cdo 126/2009). Prvostupňový súd poukázal nato, že v prejednávanom prípade ide o konanie začaté pred 1.9.2005, a preto vyvodil, že exekučný súd nebol povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora, tak ako to tvrdil navrhovateľ. Nesprávny úradný postup nemal v tomto prípade založený na porušení ustanovení Exekučného poriadku.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že i v prípade alternatívy posúdenia postupu súdu z hľadiska zbytočných prieťahov za predpokladu posúdenia postupu súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora ako konania so zbytočnými prieťahmi (kedy nesprávny úradný postup by predstavoval vydanie rozhodnutia nie v primeranej lehote), nie je návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody dôvodný. Poukazujúc na § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. konštatoval, že v prejednávanom prípade si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vzniknutú správou pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov jeho zamestnancov - takto vyčíslená škoda pritom nemá žiadnu príčinnú súvislosť s postupom súdu. Aj v prípade zmeny súdneho exekútora by navrhovateľovi vznikli náklady súvisiace so správou jeho pohľadávok, aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému. Ani ostatná škoda vyčíslená navrhovateľom - administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných súdu, náklady na poštovné a telekomunikačné náklady, jednak nebola v konaní preukázaná (súčasťou súdneho exekučného spisu nie sú žiadne urgencie ani iná komunikácia navrhovateľa) a jednak ani v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a postupom súdu.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v tomto prípade nedošlo k zmenšeniu majetku navrhovateľa (s poukazom na rozhodnutie NS SR zo dňa 29.3.2007, sp.zn. 3Cdo/32/2007), ani k vynaloženiu iných nákladov, ktoré by navrhovateľ nemusel znášať aj v prípade, ak by súd o jeho návrhu rozhodol v kratšej lehote. V prejednávanom prípade absentuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom tvrdenou a vyčíslenou škodou a postupom súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora. S tvrdením navrhovateľa, že postupom súdu bol vystavený riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania, či riziku insolventnosti povinného nesúhlasil poukazujúc na to, že exekútor môže začať vykonávať exekúciu udelením poverenia súdu na jej vykonanie. V posudzovanom prípade súd neodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora, ktorý bol oprávnený ku všetkým krokom smerujúcim k vymoženiu pohľadávky navrhovateľa a zmena exekútora neovplyvnila ani účel konania, ani nemala bezprostredný vplyv na povinného.

Pokiaľ ide o návrh v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy uviedol, že vznik zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určení výšky nemajetkovej ujmy neustanovuje žiadne kritériá, a tým ponecháva voľnú úvahu súdu, aby s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil skutočnosť významné pre určenie výšky náhrady. V danom prípade navrhovateľ nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval nemajetkovú ujmu. Súd prvého stupňa potom dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom deklarovanou nemajetkovou ujmom, ktorá mu mala vzniknúť postupom súdu pri zmene súdneho exekútora a návrh navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy rovnako zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého súd prizná účastníkov, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva

proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu prvostupňový súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že už v návrhu na začatie konania upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená náhodným výberom na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Podľa navrhovateľa je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Nebolo a nie je preto prípustné pokračovanie v konaní pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. K degradácii zásady kontradiktórnosti konania, porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu a k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa navrhovateľa v dôsledku nemožnosti vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal; rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal, ani k prednesom a nemal možnosť vyjadriť sa k nim a navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo vo veci potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanému návrhu, mal súd prvého stupňa navrhovateľovi umožniť uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom prvého stupňa v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody. Ak tak neurobil a vo veci rozhodol, porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Upozornil na skutočnosť, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Kontradiktórnosť procesu sa vzťahuje i na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Dodal, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Uviedol, že ak odporca nereagoval na výzvu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Namiesto toho však súd prvého stupňa bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a rozhodol vo veci samej ignorujúc § 153b O.s.p.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu na náhradu majetkovej škody mal navrhovateľ za nepreskúmateľné a arbitrárne, keď súd prvého stupňa sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisoval ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním povinného. Úplne však ignoroval tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a na poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda navrhovateľovi nevznikla. Napriek jedinečnosti skutkového základu odôvodnil súd prvého stupňa rozsudok úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca, avšak v ktorých boli rozdielne skutkové okolnosti. Pri dodržovaní práva navrhovateľa na odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemožno ústavnoprávne akceptovať vytváranie odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Dlužník však nemôže byť zaťažený plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Nemôže byť teda ani tým, kto by znášal náklady spojené so správou pohľadávky, ktoré vznikli vykonaním nesprávneho úradného postupu. Navrhovateľ chcel predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť a predložiť ďalšie dôkazy.

V súvislosti so zamietnutím návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy namietol navrhovateľ skutočnosť, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Samotný súd prvého stupňa predsa zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek zisteniu porušenia práva toto nekonštatoval a na tejto chybe postavil rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Za irelevantné navrhovateľ označil úvahy súdu prvého stupňa o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky zvolil, navyše keď súdne rozhodnutia všeobecných súdov sú rovnocenné s rozhodnutiami rozhodcovských súdov; rovnako irelevantnými sú aj úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika, ktoré nemožno pre existenciu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vzťahovať na možnosť vopred predpokladať porušovanie zákona štátnym orgánom a úvahy o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora, keď tento nemôže byť činný, kým nezíska poverenie na vykonanie exekúcie od súdu.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku nie je dôvodné.

Zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánmi verejnej moci je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu; 2. vznik škody; 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a riadne zistil skutkový stav veci v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p.. Súd prvého stupňa správne postupoval, keď sa zamerlal na zisťovanie základných zákonných predpokladov pre priznanie náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k správne záveru, že navrhovateľ, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno, v predmetnej veci nepreukázal naplnenie vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa aj patričným spôsobom odôvodnil / § 157 ods. 2, 3 O.s.p. / keď v odôvodnení svojho rozsudku sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd uvádza, že súd za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 101 ods. 2 O.s.p. môže uskutočniť pojednávanie a na tomto aj rozhodnúť vec bez prítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu, ktorý bol riadne predvolaný a nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Dôležitý dôvod môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlňiteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho - ktorého prípadu.

V predmetnej veci navrhovateľ svoju žiadosť o zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 22.7.2014, doručení 16.5.2014, odôvodnil porušením zásady nestrannosti konajúceho súdu a sudcu. Pojednávanie žiadal zrušiť a konanie prerušiť až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednaním veci.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil žiadosť navrhovateľa na zrušenie či odročenie pojednávania ako nedôvodnú, nakoľko otázka nestrannosti konajúceho sudcu, ktorú navrhovateľ opätovne (a z totožných dôvodov ako v návrhu na začatie konania) namietal ústavnou sťažnosťou, už bola v konaní právoplatne vyriešená Krajským súdom v Bratislave ako nadriadeným súdom postupom podľa § 16 O.s.p., keď uzneseniami č.k. 2 NcC 296/2012-16 zo dňa 26.10.2012, č.k. 9 NcC 311/2012-13 zo dňa 25.10.2012

č.k. 8NcC/311/2012-11, zo dňa 23.10.2012, bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Silvia Gandelová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania v daných veciach. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol iné dôvody zaujatosti zákonného sudcu, než v návrhu na začatie konania. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať len súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti navrhovateľa.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd otázka nestrannosti konajúceho sudcu, ktorú navrhovateľ opätovne (a z totožných dôvodov ako v návrhu na začatie konania) namietal, už bola v konaní právoplatne vyriešená nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol iné dôvody zaujatosti zákonného sudcu, než v návrhu na začatie konania. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať len súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti navrhovateľa.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa ohľadom porušenia práva na kontradiktórny súdny proces, keď navrhovateľ napriek riadnemu a včasnému predvolaniu si bezdôvodnou neúčastťou na pojednávaní sám zmaril možnosť dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy. Odvolací súd nespochybňuje zásadu kontradiktórnosti konania, pod ktorú možno subsumovať právo účastníka konania byť oboznámený s predloženými dôkazmi a vyjadreniami, vyjadriť sa k nim a predložiť či označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak nie je možný čisto absolútny, resp. formalistický výklad tejto zásady bez väzby na ostatné zásady občianskeho súdneho konania (napr. zásadu hospodárnosti a plynulosti súdneho konania). Navrhovateľ navyše napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačil ani nepredložil mimo návrhu na začatie konania ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedôvodná je preto jeho námietka odňatia možnosti konať pred súdom s tým, že na pojednávaní chcel predložiť znalecký posudok ako dôkaz o výške vzniknutej majetkovej škody. Navrhovateľ nepoukázal na existenciu znaleckého posudku v návrhu na začatie konania a ani neskôr; neoznačil ho teda ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení (ani s tým, že ho založí po jeho vyhotovení) do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvého stupňa skončil dokazovanie. Pokiaľ potom súd prvého stupňa vykonal na pojednávaní dokazovanie navrhnuté navrhovateľom v návrhu na začatie konania, pričom účastníkom konania umožnil zúčastniť sa uvedeného pojednávaní, na základe čoho mali účastníci konania možnosť s dôkazmi sa oboznámiť, vyjadriť sa k nim a prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, nedošlo jeho postupom k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a ani k odňatiu práva na spravodlivý súdny proces. V predmetnej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie z vlastnej iniciatívy, ako uviedol navrhovateľ v odvolaní, keď exekučný spis označil ako dôkaz v návrhu na začatie konania samotný navrhovateľ; dokazovanie tak bolo vykonávané len na preukázanie tvrdení navrhovateľa a nie nad rámec navrhovateľovho návrhu.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namieta, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnúť dôkazy, táto námietka nie je dôvodná. Súd prvého stupňa sa na preukázanie tvrdení navrhovateľa oboznámil s exekučnými spismi Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 36Er/353/2003, 36Er/2722/2002, 35Er/156/2005, ktoré tvoria samotný právny a skutkový základ predmetného sporu. Súd prvého stupňa do rozhodnutia o veci samej poskytol navrhovateľovi dostatočný časový priestor predložiť, navrhnúť dôkazy, oboznámiť sa s dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a sám navrhovateľ z vlastného rozhodnutia tento priestor nevyužil. Navrhovateľ nemôže svoju vlastnú pasivitu dávať na vrub súdu a v konečnom dôsledku ju využiť vo svoj prospech. V danej veci súd prvého stupňa poskytol účastníkom (aj právnenému zástupcovi navrhovateľa) reálnu možnosť chrániť svoje práva a oprávnené záujmy. Ak túto možnosť bez uvedenia dôvodov (ospravedlniteľných) účastník nevyužije, takéto chovanie už zákonodarca nedovoľuje v odvolacom konaní zohľadniť v jeho prospech. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že navrhovateľ v návrhu a i v odvolaní uvádzal len všeobecné dôvody ohľadne spôsobených prietáhov v exekučnom konaní, neuvádzal však konkrétne skutočnosti, ktorými by spochybňoval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvého stupňa.

Právne bezvýznamným je aj tvrdenie navrhovateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko v ďalšom priebehu konania chcel predložiť dôkazy o výške vzniknutej majetkovej škody, a to znalecký posudok, ktorého vypracovanie zabezpečil, nakoľko povinnosťou účastníka konania je podľa § 120 ods. 1 O.s.p. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Navrhovateľ si túto povinnosť nesplnil, keď na existenciu znaleckého posudku ani v návrhu na začatie konania nepoukázal a tento v priebehu prvostupňového konania (a napokon ani v odvolacom konaní) súdu nepredložil. Súd prvého

stupňa preto správne rozhodol len na základe listinných dokladov predložených do momentu jeho rozhodnutia účastníkmi konania. V predmetnej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie z vlastnej iniciatívy, ako uviedol navrhovateľ v odvolaní, keď exekučné spisy označil ako dôkaz v návrhu na začatie konania samotný navrhovateľ; dokazovanie tak bolo vykonávané len na preukázanie tvrdení navrhovateľa a nie nad rámec navrhovateľovho návrhu.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka týkajúca sa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „formulárovým spôsobom“. Z úradnej činnosti je totiž odvolaciemu súdu známe, že navrhovateľ podal množstvo návrhov na začatie konania, týkajúcich sa totožných účastníkov s takmer totožným skutkovým základom. Samotný navrhovateľ všetky návrhy na začatie konania a procesné návrhy v týchto konaniach odôvodňuje identicky, t.j. „formulárovým spôsobom“, pričom rozdiely sa týkajú iba spisových značiek exekučných konaní, mien súdnych exekútorov a obdobia, po ktoré bol exekučný súd v omeškaní s rozhodnutím o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. návrhu na zmenu súdneho exekútora. Za tejto situácie nemožno súdu prvého stupňa vytýkať rovnaké, či obdobné odôvodňovanie napadnutého rozsudku s inými rozsudkami, najmä ak súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku zaoberal skutočne iba predmetnou vecou. Naproti tomu navrhovateľ v odvolaní uviedol viaceré odvolacie dôvody, ktoré nekorešponujú s priebehom predmetného konania či s odôvodnením napadnutého rozsudku. V odvolaní je tak viacero rozporov, keď napr. navrhovateľ na jednej strane namietol, že nemal možnosť oboznámiť sa s vyjadrením odporcu a na druhej strane že nakoľko sa odporca nevyjadril, mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (postup v zmysle § 153b O.s.p. je však upravený ako možnosť a nie povinnosť súdu). Rovnako navrhovateľ na jednej strane namietol prejednanie veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., no na strane druhej namietol skutočnosť, že v predmetnej veci sa neuskutočnilo pojednávanie, pričom nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

K námietke navrhovateľa, že je nesprávny záver súdu prvého stupňa, že nepreukázal výšku škody a náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa preto správne uviedol, že dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku a výšky škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom súdu zaťažuje navrhovateľa, ktorý nemôže vznik a výšku škody odvodzovať od jej paušálneho vyčíslenia. Nakoľko navrhovateľ neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik a výšku škody a ani jej príčinnú súvislosť s nesprávnym úradným postupom, neunesol dôkazné bremeno a súd prvého stupňa preto z uvedeného dôvodu návrh v tejto časti zamietol. Rovnako v súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmovou odvolací súd uvádza, že samotné nedodržanie zákonnej lehoty bez preukázania skutočností odôvodňujúcich závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, nezakladá bez ďalšieho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ si náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Navrhovateľ tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal; uvádzané skutočnosti tak ostali len v rovine všeobecných tvrdení bez preukázania konkrétneho zásahu. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sú to práve okolnosti predmetnej veci, ktoré by neumožnili priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade preukázania tvrdení navrhovateľa. Je síce povinnosťou štátu zabezpečiť, aby bola spravodlivosť poskytnutá včas, pričom personálne a materiálne problémy na jeho strane spravidla nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlnil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uvedené zásady však platia pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod zaujímať sa o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany v jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkeho času obráti na súdy s enormným množstvom nových návrhov, v rámci prevencie (§ 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa musí zaujímať o to, či a v akých podmienkach je súd jej podania schopný vybaviť, a je povinná akceptovať, že vybavenie jej vecí nemusí byť tak promptné, ako vybavovanie vecí iných navrhovateľov. Súd je totiž povinný zabezpečiť okrem iného rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých a navrhovateľ nemohol reálne očakávať, že súd promptne vybaví všetky jeho veci na úkor všetkých ostatných. Navrhovateľ preto nemohol legitímne očakávať vybavenie všetkých svojich žiadostí v zákonnej lehote a nemohol preto z dôvodu jej nedodržania zažiť stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci.

Čo sa týka ďalších námietok, uvedených v odvolaní, tieto boli identické ako obrana pred súdom prvého stupňa, s ktorou sa v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd vysporiadal a závery ktoré prijal sú odvolacím súdom akceptovateľné. Navrhovateľ neprodukoval žiadne také dôkazy, ktoré by neboli predmetom posúdenia a hodnotenia súdom prvého stupňa a ktoré by mohli zvrátiť výsledky

doteraz vykonaného dokazovania a právneho posúdenia. Skutočnosť, že sa navrhovateľ nestotožňuje s právnymi závermi prvostupňového súdu, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvého stupňa jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám navrhovateľa o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď tento sa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení právneho predpisu, ani nepoprel ich účel a význam.

Záverom odvolací súd len dodáva, že odvolacou námietkou navrhovateľa, v ktorou reagoval na procesný postup súdu prvého stupňa nevyplývajúci z obsahu spisu a ani z odôvodnenia rozhodnutia (námietka o tom, že konečné vydanie rozhodnutia vo veci samej súdom neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí súčasne rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie) sa z tohto dôvodu ani nezaoberal.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.